

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ &
ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
& ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑΤΑ Γ' & Ε'

Αθήνα, 14/1/2025
 Αρ. Πρωτ.: Δ1/Γ.Π. 29082/24

ΠΡΟΣ: Π. Α.

Ταχ. Δ/ση : Αριστοτέλους 17-19
 Ταχ. Κώδικας : 104 33
 Πληροφορίες : Αναγνωστοπούλου Γ.
 Χεργκελετζάκη Μ.
 Παπανικολάου Ν.
 Τηλέφωνο : 213216 1341, 1346, 1793
 E-mail : tyk@moh.gov.gr
 ddy_e@moh.gov.gr

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΘΕΜΑ: «Αποτροπή ανθυγιεινών εστιών από την εκτροφή περιστεριών εντός αστικού και ημιαστικού ιστού.»

Σχετικά:

- 1) Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2016/429 σχετικά με τις μεταδοτικές νόσους των ζώων και για την τροποποίηση και κατάργηση ορισμένων πράξεων στον τομέα της υγείας των ζώων («νόμος για την υγεία των ζώων»)
- 2) Ο ΑΝ 2520/1940, (Α' 273) «Περί Υγειονομικών Διατάξεων», όπως τροποποιήθηκε & ισχύει
- 3) Ο ν. 4056/2012, (Α'52) «Ρυθμίσεις για την κτηνοτροφία και τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις και άλλες διατάξεις.»
- 4) Η Υ.Α. Υ18/2000/1995 (Β' 343) Υγειονομική διάταξη «Περί όρων ιδρύσεως και λειτουργίας πτηνοκτηνοτροφικών εγκαταστάσεων»
- 5) Το αρ.πρωτ.276869/12-5-2006 έγγραφο του Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης.
- 6) Το με αρ. πρωτ. 6219/24-9-2013 έγγραφο του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ με θέμα «Προστασία Δημόσιας Υγείας από ανεξέλεγκτη αύξηση περιστεριών»
- 7) Το από 20/1/21 έγγραφο του ΙΝΚΑ - ΓΟΚΕ (Ινστιτούτου Καταναλωτών – Γενική Ομοσπονδία Καταναλωτών Ελλάδας) με θέμα «Διακινδύνευση της Δημόσιας Υγείας από τη δράση 'περιστεράδων' στην ευρύτερη περιοχή του Πειραιά»
- 8) Το με αρ. πρωτ. 369/49556/18-2-2021 έγγραφο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων με θέμα «Καταγγελίες για διατήρηση περιστερώνων σε περιοχές του κέντρου του Πειραιά»
- 9) Η από 27/07/21 αναφορά του ΙΝΚΑ/ΓΟΚΕ με θέμα «Περιστερώνες το χρόνιο πρόβλημα του Πειραιά και διακύβευση της Δημόσιας Υγείας»
- 10) Το με αρ. πρωτ. 47646/16-11-2021 έγγραφο της υπηρεσίας μας με θέμα: «Επανειλημμένες καταγγελίες για διατήρηση περιστερώνων σε αστικές περιοχές του Πειραιά που διακυβεύουν τη Δημόσια Υγεία»

- 11) Το από 4/12/2023 έγγραφο του ΙΝΚΑ Πειραιά - ΓΟΚΕ με θέμα: «Το ακανθώδες πρόβλημα της δια Νόμου οριοθέτησης και καθορισμού όρων διατήρησης περιστεριών και εγκαταστάσεων αυτών εκτός των αμιγώς αστικών περιοχών του Πειραιά και άλλων ζητεί άμεσο λύση»
- 12) Το από 19/3/2024 έγγραφο του ΙΝΚΑ Πειραιά - ΓΟΚΕ με θέμα: «ΡΑΠΙΣΜΑ στην Δημόσια Υγεία και στην Περιβαλλοντική Υγιεινή το υπ' αριθμ. πρωτ.25853/9-1-2024 έγγραφο της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της Π.Ε.Πειραιά.
- 13) Το με αρ. πρωτ. 1063/148589/28-5-2024 έγγραφο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Εκτροφή περιστεριών εντός αστικού ιστού»

Με αφορμή καταγγελίες (ενδεικτικά σχετ. 7, 9, 11, 12), που έχουν υποβληθεί στην Υπηρεσία μας τα τελευταία χρόνια για υγειονομικά προβλήματα και ανθυγιεινές καταστάσεις που οφείλονται στον αυξημένο αριθμό περιστεριών σε αστικές περιοχές και σχετίζονται με την εκτροφή ταχυδρομικών - αγωνιστικών περιστεριών εντός του αστικού ιστού, διευκρινίζεται:

Α. Αναφορικά με την δυνατότητα εκτροφής περιστεριών εντός αστικού ιστού

Σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο τα ταχυδρομικά (ή αθλητικά ή αγωνιστικά) περιστέρια ανήκουν στα **πτηνά σε αιχμαλωσία. Ειδικότερα**, στο άρθρο 4 του σχετ. (1) Κανονισμού «πτηνό σε αιχμαλωσία» ορίζεται **“οποιοδήποτε πτηνό, εκτός των πουλερικών, που διατηρείται σε αιχμαλωσία** για οποιονδήποτε λόγο εκτός από αυτούς που αναφέρονται στο σημείο 9 (πουλερικά) και **συμπεριλαμβανομένων εκείνων που διατηρούνται για επιδείξεις, αγώνες, εκθέσεις, διαγωνισμούς, γενετική βελτίωση ή πώληση”**.

Η εκτροφή πτηνών σε αιχμαλωσία (ανεξαρτήτως του σκοπού εκτροφής) αποτελεί πτηνοτροφική εγκατάσταση και στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται και η εκτροφή και διατήρηση ταχυδρομικών περιστεριών. Οι πτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, σύμφωνα με το άρθρο 5 του σχετ. (3) νόμου, ιδρύονται και λειτουργούν πέρα από κατοικημένες περιοχές (πόλεις, κωμοπόλεις, χωριά, οικισμούς).

Περιστέρια μπορούν να διατηρούνται εντός αστικού και ημιαστικού ιστού μόνο στις περιοχές όπου αυτά χρησιμοποιούνται ως οικόσιτα, μετά από την έκδοση της σχετικής απόφασης Περιφερειάρχη εφόσον τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 15 της σχετ. (4) Υγειονομικής Διάταξης. Διευκρινίζεται ότι σύμφωνα με την Αριθμ. Υ1β/2000/1995 Υγειονομική Διάταξη (σχετ.4), «οικόσιτα ζώα και πτηνά καλούνται τα ολιγάριθμα ζώα και πτηνά, συνήθως περισσότερα από ένα είδος, που κυρίως εξυπηρετούν τις ανάγκες μιας αγροτικής οικογένειας σε γαλακτοκομικά προϊόντα, κρέας και αυγά».

Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι **τα περιστέρια εξαιρούνται από τα πτηνά που μπορούν να χαρακτηριστούν ζώα συντροφιάς** (Μέρος Β του Παραρτήματος 1 του σχετ. 1. Κανονισμού). Επιπλέον, εν αντιθέσει με τα παραδείσια και ωδικά πτηνά, δεν παραμένουν κατά τη διατήρησή τους

κλεισμένα όλο το εικοσιτετράωρο εντός των κλωβών αλλά απελευθερώνονται και πραγματοποιούν πτήσεις, προκαλώντας προβλήματα Δημόσιας Υγείας.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω η διατήρηση ταχυδρομικών περιστεριών απαγορεύεται εντός του αστικού ιστού και τυχόν υπάρχουσες δραστηριότητες πρέπει να απομακρύνονται άμεσα.

B. Αναφορικά με τα περιστέρια που διαβιούν ελεύθερα στις πόλεις

Σε σημεία των πόλεων όπου οι συνθήκες είναι ευνοϊκές (πάρκα, πλατείες, κτήρια) παρατηρείται το φαινόμενο της εγκατάστασης μεγάλων πληθυσμών ελεύθερων περιστεριών δημιουργώντας ανθυγιεινές εστίες, κίνδυνο πρόκλησης ατυχημάτων, σημαντικά προβλήματα καθαριότητας, φθοράς κτηρίων και μνημείων.

Για την εξάλειψη των προβλημάτων αυτών οι αρμόδιοι για το χώρο φορείς (Δήμοι, διαχειριστές του χώρου) οφείλουν:

- Να καθαρίζουν τους ρυπασμένους χώρους με τη συχνότητα που απαιτείται ώστε οι χώροι να είναι απαλλαγμένοι από ακαθαρσίες και περιττώματα
- Να καθαρίζουν τους ελεύθερους χώρους και να συλλέγουν τα αστικά απόβλητα με συχνότητα και μέσα κατάλληλα (π.χ. κλειστοί κάδοι) ώστε να περιορίζεται η διαθέσιμη τροφή για τα περιστέρια
- Να ενημερώνουν τους πολίτες μέσω κάθε πρόσφορου μέσου ώστε να μην ταΐζουν τα περιστέρια
- Να χαρτογραφήσουν τις περιοχές που εντοπίζεται σημαντικό πρόβλημα και να εκπονήσουν ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για τη μείωση του αριθμού των περιστεριών εφόσον απαιτείται.

Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΕΙΡΗΝΗ ΑΓΑΠΗΔΑΚΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ:

A. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Όλες οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της Χώρας

Με την παράκληση να ενημερώσουν του **Δήμους** στην περιοχή ευθύνης τους

2. Όλες οι Περιφέρειες της χώρας (έδρα)

α) Υπ' όψιν κ.κ. Περιφερειαρχών

β) Γενικές Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας

3. Δ/νσεις Υγειονομικού Ελέγχου & Περιβαλλοντικής Υγιεινής Περιφερειακών Ενοτήτων

4. Δ/νσεις Δημ. Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας

Τμήματα Περιβαλλοντικής Υγιεινής Υγειονομικού Ελέγχου Περιφερειακών Ενοτήτων

Β. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΟΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

(αποκλειστικά μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου)

1. Υπουργείο Εσωτερικών

- 1) Ειδική Γραμματεία για την Προστασία των Ζώων Συντροφιάς
- 2) Γενική Διεύθυνση Αποκέντρωσης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης

2. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής

Γ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

(αποκλειστικά μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου)

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Αναπληρ. Υπουργού Υγείας
3. Γραφείο Γεν. Γραμματέως Δημόσιας Υγείας
4. Γραφείο Τύπου
5. Γραφείο Προϊσταμένης Γεν. Δ/νσης Δημόσιας Υγείας και Ποιότητας Ζωής
6. Δ/νση Δημόσιας Υγείας και Υγιεινής Περιβάλλοντος